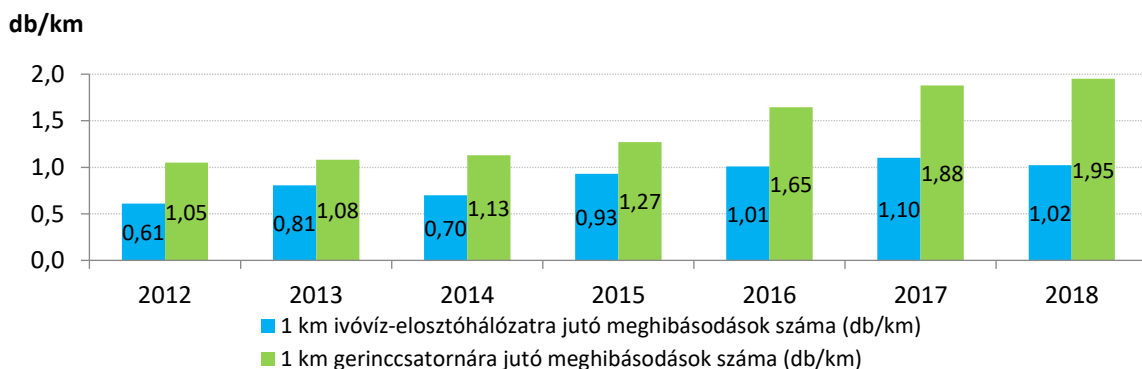

Tisztelt Miniszter Úr!

Víziközmű-ágazati helyzetkép az önkormányzatok szemével

Víziközmű rendszerek és a működtető eszközök műszaki állapota, hálózati hibák, veszteségek

- A megkétszereződött csőhálózati hibák miatt egyre gyakoribbak a forgalomkorlátozások.
- vízminőségi határérték túllépések (ivóvíz-szennyvíz egyaránt) száma növekszik.
- Vezeték-hálózati vízvesztés mértéke évről évre nő.
- Alacsony fogyasztási szintek miatt nő a pangóvizek aránya, romlanak vízminőség biztosításának feltételei.
- Több lakossági panaszt kell kezelnie a szolgáltatóknak és az önkormányzatoknak.
- A sérült úthálózat javítása, és a másoknak okozott károk térítése egyre költségesebb.
- Egyesített csatorna-rendszer esetén a záporvizek elvezetése, kezelése fokozottan jelentkezik.

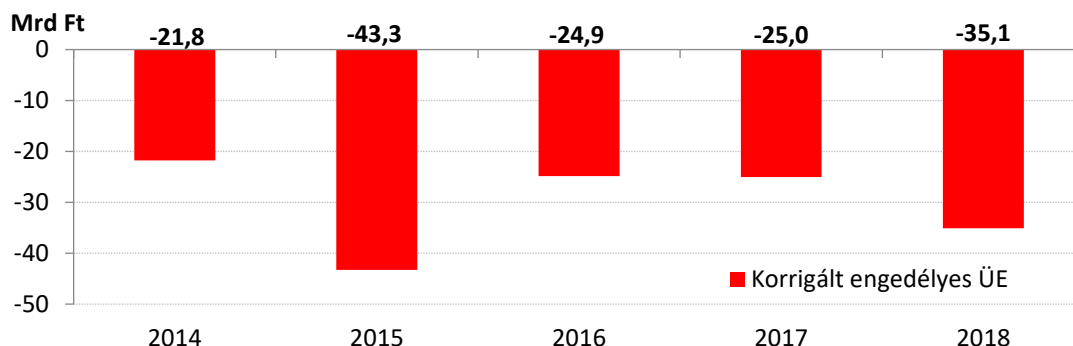

1. ábra: Meghibásodások alakulása az ivóvíz- és szennyvíz-hálózaton

Víziközmű-üzemeltetés, fenntartás finanszírozása:

- A 2013. év óta befagyasztott, és csökkentett díjak nem fedezik az üzemeltetés költségeit.
- A nem-lakossági díjak is be vannak fagyasztva szemben más közszolgáltatásokkal.
- A működtetés és fenntartás költségeinek közel 90%-a fogyasztástól függetlenül jelentkezik.
- Egységnyi árbevételre vetített állami közterhek itt a legmagasabbak (közmű-vezeték adó, energiaellátók-jövedelemadója, MEKH felügyeleti díj stb.), több településen a közműadó meghaladja a teljes szolgáltatási árbevételt.
- A támogatási rendszer az önkormányzatokat hátrányosan különbözteti meg (közszolgáltatási támogatást csak a többségi állami tulajdonú vállalatok kapnak).
- Az üzemeltetési költségek az infláció hatására évről évre emelkednek: alapanyagok, vegyszerek, villamosenergia, megugró bérköltségek, míg a díjbevételek stagnálnak.
- Forráshiány miatt csökken a rekonstrukció, növekednek a hibaelhárítási költségek.
- A kintlévőség-állomány tartósan növekszik (nemfizető lakossági és egyes intézményi felhasználók fogyasztásból való kizárása korlátozott).

- Likviditási gondok (növekvő hitel-állomány és finanszírozási költségek a vállalatoknál).
- Szigorúbb környezetvédelmi előírások (emelkedő bírságok, kötelező beruházások).
- Kevés kormányzati forrás rekonstrukcióra és működtetésre azzal az indoklással, hogy ez a tulajdonos és az ellátásért felelős önkormányzatok feladata.

1. ábra: A víziközmű-szolgáltatás aggregált üzemi eredménye támogatásokkal korrigálva (2014-18)

Víziközmű-üzemeltetők, szolgáltatási területek közötti különbségek:

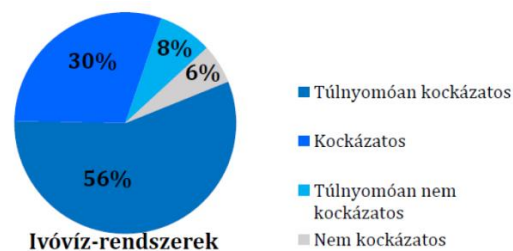
- Szolgáltatási költségek, valamint a befagyasztott díjak közötti jelentős, helyenként nagyságrendi területi, települési különbségek!
- Egyenlőtlen természeti adottságok (domborzat, vízminőség).
- Egyenlőtlen település szerkezet, szolgáltatási területek (vidéki üzemeltetőknél nagyobb távolságok, alacsonyabb fogyasztó sűrűség, fajlagosan akár 10 szeres vezeték hossz, közműadó többlet; alacsonyabb költséghatékonyság, fizetési hajlandóság).
- A VKSZTv-ben megfogalmazott díjpolitikai elvek (szolidaritás, költséghatékonyság) a díjreform elodázásával nem érvényesülnek.

Víziközmű-üzemeltetés, szolgáltatás akadozása, munkaerő-hiány

- A víziközmű vállalatok nem bírják tartani a munkaerőpiaci bérversenyt!
- A minimálbér, garantált bérminimum emelés bérfeszültséget okozott a munkavállalók között.
- A munkavállalói állomány kiöregszik, fiatalok számára nem vonzó a víziközmű-ágazat (alacsony bérszint, nehéz munkakörülmények).
- Nincs utánpótlás, megfelelő szakképzés, a szakképző iskolák / elindított évfolyamok / hallgatók száma csökken, alkalmazotti korfa drasztikusan romlik.

Vagyonértékelés, Gördülő Fejlesztési Tervezés, (GFT)

- A törvényben előírt határidő lejárta ellenére a vagyonértékelések még nem zárultak le, de az időközi eredmények alapján látható, hogy a hálózatok szolgáltatás biztonsági megítélése döntő részben kockázatos besorolású.

Forrás: MaVíz, MEKH

- A vagyonértékelések eredményeit sok esetben sem az önkormányzatok, sem a MEKH nem vezette át a nyilvántartásaiba, így a vagyonleltárakban a KSH és a MEKH nyilvántartása szerint, továbbra is közel 50.000 km vezetékhsz nyilvántartási különbözet van.
- A rendszerváltást megelőzően épült, 1300%-os inflációt elszenvedett infrastruktúra értékcsökkenése nem nyújt kellő fedezetet a pótlásokra, az újabbak értékcsökkenése nem, vagy csak részben épült be a díjakba, annak visszapótlási kötelezettségét az állami vállalatoknál egyoldalúan, és a vagyonvesztést megengedő módon, részben elengedték.
- Az avulással korrigált pótlási értékekből képzett vagyonértékek átvezetésével az eszközök után elszámolandó értékcsökkenés (mintegy 100 Mrd Ft/év) meg fog emelkedni. Bár ez nem fog kellő fedezetet nyújtani a teljes pótlási szükségletekre (mintegy 250 MRD Ft/év), de egy ilyen nagyságrendű rekonstrukciós program beindítása a jelenlegi állami és önkormányzati vagyonvesztést megállíthatja. A díjakban, illetve egyéb bevételi soron meg nem jelenő fedezet esetén, az önkormányzati vagyonkezelők veszteségét növeli és a cégek gyors halálához vezet!
- A vagyonértékelésekkel megalapozott GFT-k a költséghatékonyság és ellátásbiztonság javítása mellett, a jelenlegi kedvezőtlen költségstruktúra átrendezésének lehetőségét is megteremtik.

Tisztelt Miniszter Úr!

A fenti összegző helyzetértékelés alapján, szeretnénk jelezni, hogy az önkormányzati cégek saját tőke és jegyzett tőke aránya felborult. Vagyis a tulajdonosoknak saját forrást kell fordítaniuk, egy nem általuk generált problémára. Az állami vízművek is adófizetői pénzből maradnak még egyelőre likvidek. Erre a helyzetre és a szolgáltatásbiztonság fenntartására hosszú távú megoldást kell az idei évben kidolgozni, különben újabb katasztrófavédelmi intézkedések sorát kell végrehajtania a nem erre létrehozott szervezetnek. Készen állunk a megoldási alternatívák felvázolására és a közös munka gyors elindítására.

Budapest, 2020.01.31

Kurdi Viktor Elnök
Elnök

Schmidt Jenő Elnök
Elnök

Kovács Károly
Elnök